

Til : Skatteutvalget i NHO
Kopi :
Fra : Knut A. Nygaard
Dato : 13.05.03

Norske skatteregler i forhold til svenske skatteregler

Jeg har foretatt en beregning som viser effekten av to relativt store forskjeller mellom svenske skatteregler og norske skatteregler. De to forskjellene gjelder avskrivningssatser for maskiner og Periodiseringsfond.

For å gjøre sammenligningen mest mulig realistisk har jeg tatt utgangspunkt i Elkem skattekonsern, dvs Elkem ASA og de norske datterselskapene i 2002. Resultatet for denne gruppen før betalbar skatt utgjør ca 700 mill kroner og dette gir en betalbar skatt på 196 mill kroner.

Dessuten har jeg valgt et tidsperspektiv på 10 år og at Elkems resultat for beregning av betalbar skatt for 2002 vil gjelde for ytterligere 9 år fremover.

I tillegg tar jeg utgangspunkt i at Elkem i 2002 har en basis for saldoavskrivninger på 1700 mill kroner for maskiner (gruppe d). Dette er en vesentlig økning fra året før. Økningen skyldes hovedsakelig at en stor del av utbyggingen i Mosjøen er tatt i bruk, og dermed gjenstand for skattemessig saldoavskrivninger.

Det er en rekke forskjeller mellom norsk og svensk skatt, men i foreliggende tilfelle har jeg bare regnet på to forskjeller som for Elkem vil ha stor effekt.

Den ene forskjellen, som nevnt, gjelder skattemessige avskrivninger på maskiner. For 2002 er saldoavskrivningssatsen i Norge på 15 %, men vil bli endret til 20 % fra og med 2003. Svensk industri har imidlertid en saldoavskrivningssats på 30% og i tillegg vil man etter noen år kunne gå over til en lineær avskrivning på 20% av opprinnelig kostpris når dette skattemessig er gunstigst. Det betyr at man får en forsert avskrivning når man nettopp har investert og etter noen år med slike avskrivninger, da grunnlaget for saldo når et lavt nivå, kan man endre til lineær avskrivninger. Det vil si at maskiner vil være ferdig avskrevet i løpet av 5 år.

For 2002 alene betyr forskjell i skattemessige avskrivninger, skapt av forskjell i avskrivningssats mellom 15 % Norge og 30 % Sverige, 255 mill som tilsvarer litt over 70 mill kroner i skatt.

I den beregningen som vedlegges er det regnet med et investeringsnivå på maskiner på 440 mill per år som etter norske avskrivningssatser og etter 10 år vil gi en skattemessig verdi på litt over 1700 millioner dvs ca det beregningen startet ut med som skattemessig verdi.

I tillegg til forskjeller i avskrivningssatser så er det også en annen betydelig forskjell og det er at man i Sverige kan avsette til Periodiseringsfond. Avsetningen utgjør 25 % av

skattemessig resultat og kan stå i 5 år. I år 6 senest, må man imidlertid inntektføre år 1 avsetning. Imidlertid, vil tilbakeføringen av avsetningen være med å danne grunnlag for nye 25 % avsetninger. Med en jevn inntekt per år vil det være optimalt å avsette fullt 25 % per år og la avsetningene stå i 5 år før tilbakeføring.

Den vedlagte beregningen viser hvilken skatt Elkem må betalt hvis selskapet fra 2002 bare betalte "svensk skatt" på inntekten fra sin norske virksomhet.

Forskjellen i betalbar skatt er spesielt høy de første 5 årene da man i foreliggende beregning bygger opp avsetninger uten å måtte tilbakeføre tidligere års avsetninger. Når man vurderer tallene må man ta hensyn til dette forhold. På den annen side ville en svensk virksomhet hatt fond fra tidligere år som representerer en rentefordel som Elkem i "startfasen" ikke vil ha.

Over en 10 års periode vil Elkem med svensk skatt, ha en lavere skatt med 453 mill kroner og neddiskontert til nåverdi med 8% utgjør dette 342 mill kroner.

Effekten av lavere avskrivninger, uten at det er tatt hensyn til Periodiseringsfond, utgjør neddiskonerte med 8 prosent, 183 mill kroner. I dette tallet kommer det ikke "forstyrrende effekter" som tilbakeføring av Periodiseringsfond o.l.

Basert på tallene ovenfor vil nåverdien av periodiseringsfondet være (342-183) 159 mill kroner.

Det er andre forskjeller mellom norsk og svensk skatt. Slike forskjeller antas imidlertid å øke gapet mellom norsk og svensk skatt ytterligere. Forskjellene dreier seg om avskrivninger på anleggsmidler i de andre saldogruppene som bygninger etc. I tillegg har man i henhold til svenske skatteregler i større grad fradrag for kostnadsavsetninger enn man har i Norge.

Knut A. Nygaard